

פרשות "מטות - מסעי"

פרשת השבוע – הצעה לשיחת מפקד

פרשת השבוע היא קטע מתוך חמשת חומשי התורה הנקרא בכל שבת (וראשיתו נקרא גם בימי שני וחמישי) במטרה להשלים מחזור קריאה שנתי של התורה כולה המתחיל לאחר שמחת תורה. השבת נקרא שתי פרשות: "מטות" ו"מסעי", הפרשות המסיימות את ספר במדבר (פרק ל' פסוק ב' – פרק ל"ו פסוק י"ג).

הפרשות פותחות בדיני נדר ושבועה, המלחמה במדיין ובקשת שבטים להתנחל בעבר הירדן המזרחי. על פי רוב משתלבת פרשת מטות בפרשת מסעי המכילה סיכום של נדודי בני ישראל במדבר וההכנות לקראת הכניסה לארץ ישראל.

לפני שלוש שבתות קראנו על כיבוש עבר הירדן המזרחי (במדבר, פרק כ"א). אזור זה היה מבורך בשטחי מרעה, ושני שבטים, ראובן וגד, בקשו לקבל את נחלתם שם: **"ויבאו בני גד ובני ראובן ויאמרו אל משה... הארץ אשר הכה א-דני לפני עדת ישראל ארץ מקנה הוא ולעבדיך מקנה... אם מצאנו חן בעיניך יתן את הארץ הזאת לעבדיך לאחזה, אל תעברנו את הירדן"** (במדבר ל"ב, פסוקים ב'-ה'). לבקשתם שני חלקים: ראשית הם מבקשים להתנחל בעבר הירדן המזרחי, ואח"כ הם מבקשים פטור מהמשך מסע המלחמה בעבר הירדן המערבי – ארץ כנען, מקום נחלות שאר שבטי ישראל.

משה משיב בשאלה רטורית שכמוה כנזיפה: **"האחיכם יבאו למלחמה ואתם תשבו פה? ולמה תניאון [תמנעו] את לב בני ישראל מעבר אל הארץ אשר נתן להם א-דני?!"** (שם, פסוקים ו-ז). בני ישראל נמצאו בשלב קריטי – על סף הכניסה לארץ ומסעות המלחמה עם עמי ארץ כנען. תשובתו החריפה של משה משקפת הן את סלידתו המוסרית מבקשתם והן את חששו שבקשתם תרפה ידי אחיהם.

בני גד ובני ראובן השיבו כי הם ישלחו את כל הלוחמים שלהם שיצטרפו אל שאר השבטים במלחמותיהם, ואפילו יהיו החלוצים שנמצאים בראש הכוח. רק לאחר שכל השבטים יקבלו את נחלותיהם, כך מבטיחים השבטים, אז יחזרו גם הם אל בתיהם שבעבר הירדן המזרחי **"ואנחנו נחלץ חשים [בזריזות] לפני בני ישראל, עד אשר אם-הביאנם אל-מקומם"** (פסוק י"ז). בתיאור חציית הירדן מסופר שעמדו בהבטחתם: **"ויעברו בני ראובן ובני גד וחצי שבט המנשה חמשים לפני בני ישראל"** (ספר יהושע, ד פסוק י"ב).

בתשובתו ביטא משה את חשיבותה של ערבות הדדית בכלל, ובשעת מלחמה בפרט. האחריות שלנו זה לזה, בסדיר ובמילואים, מבטאת את תחושת הערבות ההדדית, המחויבות והנכונות להוסיף ולפעול ככל יכולתנו למען ביטחון העם והמדינה, ככל שיידרש.

שבת שלום!